

Toekomstbestendige
beroepen in de
verpleging en
verzorging

Beroepsprofiel
mbo-opgeleide
verpleegkundige

'een sterke combinatie
van hoofd, hart en handen'

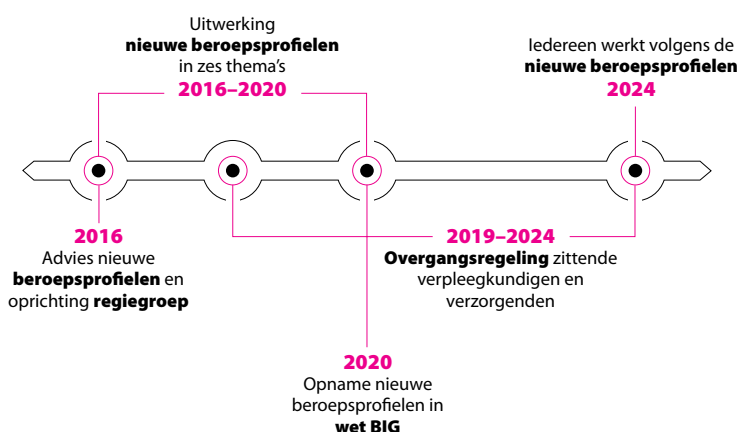
Een nieuw beroepsprofiel: waarom?

De laatste tien jaar is er veel veranderd in het vak van verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten. Taken zijn anders verdeeld, de patiënt is veranderd en technologie is steeds belangrijker bij het verlenen van goede zorg. Daarom is het nodig de huidige beroepsprofielen opnieuw aan te laten sluiten bij de zorg van de toekomst. Deze zijn namelijk in 1999 (verzorgende) en 2000 (verpleegkundige) ontwikkeld. Er zijn drie nieuwe profielen opgesteld: die van mbo-opgeleide verpleegkundige, die van hbo-opgeleide verpleegkundige en die van verzorgende IG. In dit document lees je welke rol en vaardigheden **de mbo-opgeleide verpleegkundige** heeft.

Wat is jouw rol?

Als mbo-verpleegkundige verleen je verpleegkundige zorg, verzorging en psychosociale begeleiding en stel je verpleegkundige diagnoses. Je werkt vooral met zorgvragers met een planbare en voorspelbare (zorg)vraag. De zorgsituaties waarin de mbo-verpleegkundige werkt hebben daardoor een beperkte(re) complexiteit. Je hebt een centrale rol in de uitvoering, organisatie en coördinatie van de zorg rondom de zorgvrager. Het opstellen van een zorg(leef)plan of verpleegplan is daarbij een belangrijk onderdeel. Je voert het plan uit, evalueert het en stelt het bij als dat nodig is. Je draagt bij aan het 'voorkomen van erger': preventie bij personen met een ziekte, beperking of gezondheidsproblemen. Je werkt volgens protocollen en richtlijnen. Van jou wordt verwacht dat je doelgericht, bewust, systematisch en procesmatig de vereiste handelingen in het zorgproces uitvoert. Je mag daar als zelfstandige professional van afwijken als dat nodig is, en je dit beargumenteert en vastlegt. Voor een aantal voorbehouden handelingen heb je als mbo-verpleegkundige een zogenoemde functionele zelfstandigheid. Dit betekent dat je zonder toezicht en zonder tussenkomst van een opdrachtgever deze voorbehouden handelingen mag uitvoeren. Als een arts bijvoorbeeld voorschrijft dat een katheter moet worden ingebracht, dan mag je dit als mbo-verpleegkundige zelfstandig uitvoeren.

Planning uitwerking beroepsprofielen*

* Onder voorbehoud van definitieve planning

Welke vaardigheden heb je nodig?

Bij het profiel van mbo-opgeleide verpleegkundige hoort een aantal vaardigheden. Deze zijn gebaseerd op een internationaal bekend en geaccepteerd model voor het omschrijven van competenties van professionals in de zorg, het zogenaamde **CanMEDS-model**. Hieronder lees je welke vaardigheden bij het profiel van mbo-opgeleide verpleegkundige horen.

1 Vakinhoudelijk handelen

- Je verzamelt en interpreteert met kennis van de doelgroepen op diverse manieren informatie en onderneemt daarmee passende actie, gebaseerd op basiskennis van ontwikkelingspsychologie, de levensfasen van de mens, de principes van zelfmanagement en copingstijlen en de basisprincipes uit de anatomie, de fysiologie, de (psycho)pathologie en de farmacie;
- Je werkt op basis van richtlijnen, protocollen en professionele standaarden, om die toe te passen in specifieke situaties;
- Je voert voorbehouden en risicovolle handelingen uit met inachtneming van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- Je ondersteunt de zorgvrager bij diens persoonlijke verzorging, rekening houdend met de wensen, behoeften en privacy van de zorgvrager en diens naasten. Je bevordert en ondersteunt het zelfmanagement van zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk;
- Je kunt een zorgleefplan opstellen, evalueren en bijstellen in situaties met een beperkte complexiteit;
- Je kunt met uiteenlopende doelgroepen zorgrelaties aan gaan, gebaseerd op vertrouwen en gericht op resultaat, en je kunt in die zorgrelatie vroegtijdig problemen signaleren, interventies kiezen en uitvoeren en het verloop van de interventie monitoren en evalueren, gericht op de zes dimensies van gezondheid;
- Je kunt een zorgvrager psychosociaal begeleiden in zorgsituaties met een beperkte complexiteit. Je kunt decompensatie (waaronder suïciderisico) vroegtijdig signaleren en daarop gepaste actie ondernemen. Je kunt palliatieve en terminale zorg verlenen.

2 Communicatie

- Je onderkent het belang van communicatie en past passende gesprekstechnieken toe;
- Je kunt je inleven in zorgvragers, hun naasten en hun sociale netwerk en gelijkwaardig en respectvol communiceren met een grote diversiteit aan zorgvragers, daarbij

- professioneel omgaand met culturele verschillen en de daarbij horende andere opvattingen over leven, ziekte en dood;
- Je kunt adequaat omgaan met agressie, grensoverschrijdend en onbegrepen gedrag bij zorgvragers, hun naasten en hun netwerk;
- Je kunt met familie, mantelzorgers en het sociale netwerk communiceren over hun rol en inzet in het zorgproces;
- Je kunt professioneel te communiceren over palliatieve zorg en het levenseinde;
- Je kunt communiceren via de elektronische weg (eHealth, zorg op afstand en sociale media) en op de hoogte blijven van de toepassingen van ICT in de eigen werksituatie.

3 Samenwerking

- Je kunt de kennis van de sociale kaart en de maatschappelijke steunsystemen toepassen en op de hoogte te blijven van de rollen, deskundigheid en bevoegdheid van de samenwerkingspartners;
- Je kunt samenwerken met zorgvragers, hun naasten en het sociale netwerk, ook in intercollegiale samenwerking met professionals en vrijwilligers in multidisciplinaire teams. Je kunt daarbij elkaars kwaliteiten benutten en afwegingen maken tussen enerzijds mantelzorgers en vrijwilligers en anderzijds professionele zorg;
- Je kunt handelen vanuit een gelijkwaardige, collegiale en open houding met zorgvragers en hun naasten, met collega zorgverleners in het multidisciplinaire team en met andere samenwerkingspartners;
- Je kunt accuraat (digitaal) verslag leggen, overleggen en overdragen, ook over de eigen organisatiegrenzen heen.

4 Kennis en wetenschap

- Je zorgt ervoor dat je de eigen deskundigheid op peil houdt en verbetert door het leren op de werkplek, het volgen van bijscholing en het bijhouden van vakliteratuur;
- Je hanteert de principes van reflectieve praktijkvoering, geeft feedback aan anderen op hun handelen en professioneel gedrag en ontvangt feedback van collega's en neemt deze

mee in je eigen handelen;

- Je draagt bij aan de intercollegiale deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling en bent een rolmodel voor (aankomend) mbo-verpleegkundigen;
- Je bent je bewust van je eigen morele en ethische waarden en handelt hier professioneel naar.

5 Maatschappelijk handelen

- Je verzamelt met kennis van preventie en gezondheidsvoorlichting gegevens van de individuele zorgvrager en signaleert veranderingen in de gezondheidstoestand van een zorgvrager (zogenaamde vroegsignalering);
- Je adviseert over gewenste veranderingen in leefstijl of het volhouden van therapie en voert interventies uit over individuele preventie en gezondheidsvoorlichting, met beschikking over kennis van de principes van zelfmanagement, leefstijlen en methoden voor motiverende gespreksvoering;
- Je versterkt het sociaal netwerk rond de zorgvrager, uitgaande van kennis van de cultuur, de cultuurgebonden opvattingen over gezondheid en de cultuurgebonden gezondheidsproblemen van de zorgvrager.

6 Organisatie

- Je kunt het primaire proces rondom de zorgvrager coördineren en de continuïteit waarborgen, in samenspraak met de zorgvrager, inclusief de praktische coördinatie van de zorg voor groepen zorgvragers;
- Je kunt het beleid van de organisatie als basis hanteren voor het eigen handelen, en kunt handelen met inzicht en kennis van bekostiging van de zorg en de rol van de zorgverzekeraar daarin;
- Je kunt op verantwoorde wijze met materialen en middelen om te gaan;
- Je kunt een bijdrage leveren aan de patiëntveiligheid en het werk- en leerklimaat binnen de werkeenheid en kunt de bij de beroepsmatige verantwoordelijkheid horende (gedrags)regels en protocollen in acht nemen;
- Je kunt technieken op het vlak van ICT en zorg op afstand toepassen, met het

elektronisch patiëntendossier werken als basis voor het handelen en kunt informatie- en communicatietechnologie inzetten in de eigen organisatie.

7 Professionaliteit en kwaliteit

- Je kunt met kennis van relevante richtlijnen, protocollen en wetten taken uitvoeren op het gebied van kwaliteitszorg en innovatie en bent in staat gerichte feedback te geven als protocollen niet goed toepasbaar zijn;
- Je kunt planmatig werken, prioriteiten stellen en keuzes maken;
- Je kunt werken vanuit de visie op 'goede zorg' van de eigen organisatie, en bent bekend met de kwaliteitskaders van de organisatie;
- Je kunt je als lid van de beroepsgroep houden aan de in de verpleegkundige beroepscode opgenomen waarden en normen, aan de regels van de organisatie en aan wetgeving, waarbij je rekening houdt met je eigen waarden en normen;
- Je kunt het beroep zelfbewust en assertief uitoefenen, daarbij zo nodig de grenzen van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid aangevend, en kunt daarnaast ambassadeur van het beroep zijn;
- Je kunt omgaan met spanningsvelden zoals zakelijkheid versus betrokkenheid en afstand versus nabijheid.

Meer weten?

Je leest alles op de themapagina:
venvn.nl/Themas/Beroepsprofielen